

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.— „ 4.50 „
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25 „
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov. v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbo brez priložene naročilnice se upravnistvo ne ostra.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglaš in oznanila se računajo po 8 nov. vsakega v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnistvo Piazza Caserma št. 2. Odprte reklamacije po proste poštine.

V edinstvo je moč.

Vabilo na naročbo.

Ob začetku drugega četrtletja vabimo svoje naročnike, da pravočasno ponové svojo naročbo in da skušajo nam pridobiti novih naročnikov. Časi so resni, in napočila je doba, ko narod slovenski krvavo potrebuje neodvisnih glasil, zahtevajočih prava naša ne oziraje se ne na desno ne na levo. Nam je resna volja, pri katerih-si-bodi odnošajih brezobzirno zagovarjati narodni naš interes, a v tem boji trebamo duševne in gmotne podpore naroda. Kdor se torej strinja z našimi načeli, stopi hitro v naš krog.

Cena listu je:

za vse leto . gl. 6.—
za polu leta „ 3.—
za četrt leta „ 1.50

Uredništvo in upravnistvo.

Pozor!

Prepočeli bi se radi v drugo čitanje (drugi dan po sprejetju) sledeči časopisi: „Slovenski Narod“, „Nova Soča“, „Edinost“, „Naša Sloga“, „Mir“, „Il Diritto Croato“ itd. Na prodaj so pa tudi po nizki ceni celi tečaji 1890. leta „Slovenskega Naroda“, „Edinosti“, „Nove Soče“ in „Parlamentar-j“. Kedor bi hotel naročiti se, odnosno kupiti kateri tečaj, naj se obrne do „Tržaškega podp. in bralnega društva“ in sicer vsaki dan od 12—3 ure popoldne in od 7. zvečer naprej.

Gosp. P. T.

naročnikom piva iz pivovarne in sladovnice v Senožečah usoja si podpisano opraviljstvo naznaniti, da so se zaloge v Sežani in Kozini dne 9. t. m. otvorile.

Opraviljstvo.

3-3

PODLISTEK.

Kako se je ženil!?

Pripoveduje Levin.

(Dalje.)

„Toliko kot ti gotovo znam; najbrže so se vsi smijali tvojemu robotemu vedenju. Človek pa se mora s svojim vedenjem drugim prikupiti, da ga spoštujejo ter kaj obratjajo. Ako se človek prav ne vede, gledajo ga vsi grdo ter ne marajo zanj; osobito pa, ako gre v kako hišo v tako delikatnih zadevah, kakor si žel ti. Ljubezen se ne da s silo dobiti, temveč pridobi se le potrpežljivostjo in lepim vedenjem. Jaz ti sem gotovo najboljši prijatelj; ne želim ti slabega, čeprav vem, da drugoga ne zaslužiš nego, da se ti slabo počeli, kajti ti ne veš, kaj je hvaležnost, ter usluge, ki ti jo kdo učini, nočeš poplačati — tako mi nočeš plačati niti frakeljca žganja za toliko dobrih nasvetov, ki sem ti jih podal. Ravnal si rajši po svojej praznej butici in posledica je bila, da se sedaj repenčiš nad vsemi ženskami ter sklepaš, da nočeš nobene. — Škode bi sicer ne bilo nobene, ako tudi storiš tako,

La Filiale della Banca Union TRIESTE

s' occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio - Valute.

a) Accetta versamenti in Conto corrente, abbonando PER BANCONOTE: PER NAPOLEONI:

3 % c. preav. di 5 g ni	2 % c. preav. di 20 g n
3 1/2 % „ „ „ 12 „	2 1/2 % „ „ „ 40 „
3 1/2 % „ „ 4 mesi fisso	2 1/2 % „ „ „ 3 mesi
3 1/2 % „ „ 8 „	3 % „ „ „ 6 „

Il nuovo tasso d'interesse entra in vigore sulle lettere di versamento in circolazione a datare dal 23 corr. rispettivamente 30 corr. a seconda del relativo preavviso.

In banco giro abbuonando il 2 1/2 % interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a flor. 20.000 — a vista verso chèque; importi maggiori preavviso avanti la Borsa — Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteggia per tutti i versamenti fatti sino alle 5 pom. la valuta del medesimo giorno.

Assume per propri correntisti l'incasso di conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest ed altri principali città; rilascia loro assegni per queste piazze, ed accorda oro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

Procura per propri clienti informazioni sull'Intero e sull'Estero verso il solo rimborso delle spese postali.

b) S'incarica dall'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise nonché del incasso d'assegni, cambiali e coupons, verso modica provvigione.

c) Sconta cambiali dirette e domiciliati a condizioni correnti.

d) Rilascia assegni ed apre crediti su tutte le piazze dell'Interno e dell'Estero a modiche condizioni.

e) Sovvenziona effetti e valute.

f) Accorda ai propri committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie e ne cura gratis l'incasso dei coupons alla scadenza.

g) Vende le obbligazioni comunali 4 1/2 % della Prima Cassa patriottica di risparmio di Budapest, le lettere di pegno 4 1/2 %, e le obbligazioni comunali 4 1/2 %, con premio del 10 % della Banca commerciale ungherese di Budapest, le obbligazioni comunali 4 1/2 %, e le obbligazioni 4 1/2 %, con 10 % di premio della Banca ipotecaria ungherese di Budapest, le lettere di pegno 4 1/2 % della Banca centrale austriaca di credito fondiario, i lotti 3 1/2 %, 1.a e 2.a emissione dell'Istituto di credito fondiario austriaco, (Boden credit) le obbligazioni 4 %, con lotteria (vincita principale flor. 50.000) della Banca ipotecaria ungherese di Budapest, le lettere di pegno 4 %, dello Stabilimento provinciale ipotecario dell'Austria inferiore al corso di giornata. 4-12

Trieste 18 Gennajo 1892.

Čast nam je preporučiti p. n. občinstvu Trsta i okolice, Primorja i ostalih hrvatsko-slovenskih gradovah i mjestah, sa solidnosti i jeftinoće poznatu, te obilnimi modernimi pisanimi strojevi providejnu

JEDINU SLAVENSKU

TISKARU U TRSTU

Ista prima i obavlja svaku naručbu bilo koje vrsti knjigotiskarskoga posla te preporuča se osobito za ove vrsti tiskanje kao n. pr.:

za župne urede, okružnice, račune, list. artije i zavjete s napisom, preporučne karte, posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive, razporede, ulaznice, oglase, pravila, izvješće, zaključne račune, račičnike, punomoći, otenike, ještvenike, svakovratne skrižaljke, izpovjedne cedulje, knjige itd.

Uvjerava se p. n. občinstvo, da će nam biti osobita briga, p. n. naručitelje u svakom pogledu zadovoljiti koli brzom i točnom podvorbom, toli jeftinom cjenom i ukusnom izradbom.

Onda ima na prodaj sljedeće knjige:

- Kmetijsko berilo za nadaljevalne tečaje ljudskih škol in gospodarjev v pouk ciena prije 50 nrč. sada 40 tvrdo vezana . . . n. 60
- Sodnijski obrasci sastavljeni B. Trnovac . . . n. 30
- Vilma Tel, prevod Cognora . . . n. 40
- Ljudmila prevod J. Lebana . . . n. 30
- Filip prevod Križmana . . . n. 30
- Antigona prevod Križmana . . . n. 30
- Pjesma o zvonu prevod A. K. Istranin . . . n. 30
- Istra pjesma „ A. K. „ . . . n. 30

Ove su knjige jako prikladne za darove o praznicah zato ih sl. občinstvu preporučamo.

Drži u zalih (ekladisću) sve potrebne tiskalice i knjige za crkvene urede.

Kod naručivanja tiskavnica i drugog, molimo naznačiti točno naručbu i dotični naslov (adresu) naručitelja.

Za obilnu naručbu preporuča se

Tiskara Dolenc

Piazza Caserma št. 2. (uhod z via Pesa.)

V tem dvomu in čudnem notranjem stanju povabi prijatelja, ko sta v vas prišla, v vaško krčmo ter velevala prinesiti liter vina. Vsedeta se v najbolj temen kot ter tam tiho kramljata do pozne noči. Odbila je že jedna ko sta položila svoje ude na listje.

Agenti iz Trsta ni bilo več k Bobnačevim. Ne vemo povedati iz kakega uzroka.

Reza živola je osamljena; fantje iz vasi niso k njej skoraj nič zahajali. Tudi temu ne vemo razloga: menda so se bali hudega psa Sultana, ki je na vsacega hudo zarezal, ako se je upal hiši približati; odnesel bi mu kos hlačnice in morda tudi kos mesa iz stegna. Sicer niso pa Bončačevi držali psov; Sultana so imeli še-le od nekaj časa sem.

Nismo tudi mogli izvediti, je-li je sama Reza hotela, da je pes po noči odvezan, da nikdo ne more v hišo, ali pa je to njen oče zahteval. Bolj verjetno se nam pa vendar zdi prvo, kajti kdor ve, koliko zamore osobito pri neizkušeni deklici prva ljubezen in kako postane pobita, ako se jej ta ne posreči, sklepal bode sam, ne da bi mu mi to pravili, da si taka deklica dolgo moža ne počeli ter se, ako je trdna, še-le pozno odloči za kakega.

MODA

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da ima veliko zalogo

SLAMNIKOV

za gospode, dame in dečke, kakor tudi za okrašenje potrebnih, vseh barv trakov. Podpisani pere in popravlja slamnike po najnovejši fasoni. — Priporoča se torej slavnemu občinstvu.

MIHAEL PRAŠEL
Corso, št. 21. 3-3

Gostilna „Al Gallo d'oro“

toči izvrstna istrska in furfalska vina ter ima prav dobro kuhinjo. Oddaja tudi vina na dobelo v sodčkih od 28 litrov naprej in sicer furfalsko po 28 kr. liter, istrsko po 32 kr. liter. Raspošilja tudi istrsko vino na zunaj in sicer loko stacijon Trst po 23 gl. hektoliter; ne da bi imel naročevalec kake druge stroške. Vnanjim gostilničarjem se priporoča za naročila Covačičh. 50-14

5 do 10 gold.

gotovega zaslužka na dan brez kapitala in rizika ponuja neka banka vsakotermu po vseh in tudi najmanjših krajih po razprodaji postavno dovoljenih sredstev pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Punudbe se pošiljajo z naslovom: „Lose“, I. D. S. n. b. e. r. g. Wien, Stadt, Kumpfgasse 7. 10-10

Assicurazioni generali.

v Trstu

(društvo je ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja posebno pa: na zavarovanje proti požaru — zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnica in rezerva dne 31. decembra 1890. f. 49,308.671-22

Premije za poterjati v naslednjih letih f. 24,167.806-81

Glaica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1890 f. 124,121.441-72

Plačana povračila: a) v letu 1890 f. 8,345.827-21

b) od začetka društva do 31. decembra 1890 f. 235,717.767-43

Letni računi, izkaz dosedaj plačanih odškodovanj, tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natanjoneja pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva; Via della Stazione št. 8887 v lastnoj hiši. 4-12

Reza je potepušnega agentčka v resnici ljubila in močno jo je zadela vest, da je on z njo le norce bril, radi česa postala je vsa pobita in žalostna; nič jo ni več veselilo, vse jej je prešedalo: najrajši bila je sama ter sama sebi tožila notranje občutke.

Prigodi se pa kakšen krat, da se taka deklica kmalu premisli ter si to navidezno žalovanje kaj kmalu izbije iz srca ter se prekmalu odloči za drugoga, ki morda prav nič ni podoben. Mi svetski filozofi pravimo tedaj, da taka deklica nima značaja, ker poprime se možkega naj si bode kakoršen hoče, ter tožimo nad žensko slabostjo in nestanovitno njih ljubeznijo.

Drugi zopet pravijo, da je taka deklica prav značajna, ker se ne da vpljivati vsakej sapići temveč se ve braniti naglih utisov in jih nadvladati.

Naša filozofija opravičevala bi do neke meje prvo mnenje, ne opravičujoč pa onih brezupnih dejanj, kojih se čestokrat take deklice poprimejo, kajti neopravičeno se mora vsakemu zdeti pregloboko tugovanje in hiranje po bitju, kakoršno se da še doseči.

Kakor je iz dosedaj rečenega razvidno, spadala je naša znanka Reza k prvemu razredu takih osamelih deklic. Ona sicer ni ljubila več nikogar z isto

Otilija Kančnik, kitničarka (modista), Via S. Lazzaro št. 2. III. nadstr. priporoča se uljudno vsem žustitim damam iz slovenskih krogov v Trstu in na deželi za izdelovanje novih in prenavljanje starih klobukov, koje izdeluje po jako nizkej ceni. 4-4

Josip Urbančič, na vogalu ulice Via Francesco priporoča vseh vrst žganja na drobno in debelo. — Pristna tukajšnja in vnanja vina v boteljah. — Saho meso, kranjske klobase, sir, sladčice itd. 14-48

Ivan Valenčič, Via nuova št. 39, prodaja vsake vrste manufakturnoga blaga. Blago se dobiva iz prvih vavstrijskih tovarn. Cene nizke. 49-13

Interpelacija

deželnega poslanca **dra. M. Laginje** in tovarišev na visoko c. k. vlado v seji deželnega zbora v Poreču dne 6. aprila t. l.

Podpisanim ni namen delati komu krivico, ako že takoj tu naglašajo istino, da v naši državi in izven nje obstoji stranka, kojoj je svrha: odtrgati od monarhije avstro-ogerske pokrajine tržaškega nameštstva, in v vsaj še jedno drugo pokrajino, a drugod odtrgati druge pokrajine od drugih držav, ter vse te spojiti z bližnjim kraljestvom Italije.

Ves dosedanji sistem vladanja v Primorju v obče, a delovanje pojedinih dostojanstvenikov v zadnjem času posebe, služile v prilog nameram te stranke; naša stvar pa ni, tu preiskavati, se-li to dogaja slučajno ali nameroma, o čemur tu navajamo nastopno:

Kakih dvanajst let je od tega, ko je odličan Hrvat iz Istre tožil tedanjemu c. k. namestniku baronu Pretisu, v kakem siromaštvu in nevolji so Hrvati in Slovenci Istre; da se jim ne privole ni najsvetejša prava, zajamčena jim državnimi zakoni v pogledu narodnega jezika, in kako mnogi javni služabniki prezirajo ta narod ter svojim postopanjem izživljajo nezadovoljstvo in nemire.

Baron Pretis obečal je takrat z besedo cesarskega namestnika, da se hoče na vse mogoče načine potezati za blagostanje naroda ter nastojati, da se kolikor možno zadovolji porabi narodnega jezika, zajamčeni ustavnimi zakoni, a zatheval je mir ter da se pritožbe ne tirajo v javnost: „Mir hočem, mir, vladi ni smeti delati nikakih neprilik“, to so bile njegove besede, izrečene v nemškem jeziku.

Hrvati Istre poslušali so na svojo nesrečo ta svet, ter dlje časa prenašali mirno vse krivice, zanemarjanje, preziranje, škode, koje jim je prizadevalo službeno osoblje in njega neslužbeni zavezniki, koji so se znali posluževati, kakor so sami pravili,

ljubeznijo, s katero je ljubila onega nevrednega agenta, ali bilo je še srce nekoga človeka za-njo in to bilo je našega okornega Mihata.

Ni mu mogel Reze iz misli izbiti uikdo; tudi pajdaš Jože ne, čeprav je uporabil v to vso svojo prirodno filozofijo ter posebale marsikaj pol-liter vina ali frakelje žganja na Mihatovo zdravje. Prigodilo se je večkrat, da ga je na polu prepričal, da Reza ni zanj ter ga zvabil v krčmo, ali kmalu je Miha vse pozabil ter mu jel pripovedovati o kakih sanjah ki jih je o Rezi: imel kakor se mu je sanjalo, da je bil z njo poročen ter da je že sinčka pestoval in kaj vem še. Vsako pot je pa sklenol, da mora še enkrat poskusiti iti se k Rezi ženit.

Jedino, kar je obetal, je bilo, da se bode po Jožetovih n. ukih vedel, ko bode pri njej.

— Nu, nu, — pravi neki dan Jože Mihatu ko sta na travniku seno skupljala, — ker se pa po vsej sili hočeš še enkrat pri onej Rezi opeči, pa pojdi poskušat; to ti pa preden povem, da boljše kot zadnjokrat se ti ne bode godilo. Ako si zadnjič priženil lep krohot, te to pot Reza z metlo ven vrže.

(Dalje prih.)

sedanje slepote vladine. (Acciamento del Governo).

Še le kasneje dospeli so Hrvati Istre do spoznanja, da glede na Primorje obstoji v vladnih krogih politički aksijom, da se ni treba bati italijanske irredente, ker ne bode imela nikdar za seboj večine naroda; če bi postala od sile predrzna, imela bi država pravico uporabiti proti njej najskrajnejša sredstva; nasprotno pa je nevarna irredenta hrvatska, ker ne teži izven monarhije Habsburške, in se jo torej ne more pobijati z orožjem; zato pa jej treba nasprotovati na vsak drugi način, a Hrvati in Slovenci Istre se ne smejo pritoževati.

Posledica temu aksijomu je bila ta, da je službeni svet metanje bomb, širjenje prevratnih novin in knjig, sestanke in izjave v prilog programa italijanske irredente nazival le „šalo nedorasle mladine“, da se je pod pretvezo kulture širil italijanski in nemški jezik, da so se milijoni državne podpore davali podjetjem, ne imejočim v sebi življenske moči; na drugi strani iztrjevali pa so se neusmiljeno davki od kmečkoga prebivalstva, melioracijam skoro ni sledu v deželi, osnivanje hrvatskih ali slovenskih šol zatezalo se je po več let, a vsaj jedne gimnazije s hrvatskim učnim jezikom nimamo še dandanes.

Ko pa so Hrvati in Slovenci isterski jeli tožiti to stanje svoje, bodisi v zboru, v novinah ali kako drugače, udarilo se je po njih javno in tajno, češ, da je to delo hrvatske irredente, da treba udušiti narodno gibanje to, da je to proti državi.

Ta nesrečna politika ni umrla z baronom Pretisom.

On, kavalir, tiral je to politiko očitno, po jasno označeni sméri, da se tu ne sme ojačiti narodnost hrvatska.

Njega naslednik vodi ono in isto politiko, morda manjšim uspehom, vsakako pa večjim zanimanjem, ter sili že marsikoga do vprašanja, se-li more njega postopanje smatrati politično umestnim z ozirom na javno stanje v teh pokrajinah.

Podpisani izbrali so si predmetom tega vprašanja jedno samo činjenico.

Po volji in prizadevanju c. k. namestnika za Primorje zavkazala se je z odlokom deželnega šolskega sveta za Gorico z dne 24. oktobra 1891. št. 2078 P. disciplinarna preiskava proti profesorju Vjekoslavju Spinčiću, glavnemu učitelju na c. k. ženskem učiteljskiu v Gorici.

Ta preiskava se je končala poznanim odpisom njegove prevzišenosti gospoda ministra za bogočastje in nauk z dne 7. marca 1892. št. 462.

Oziraje se na to, da je profesor Spinčić skozi skoro polnih petnajst let vršil svojo učiteljsko službo brez najmanjšega madeža, ampak v popolno zadovoljnost višjih učiteljskih krogov;

Oziraje se na to, da je v tem času skozi več let opravljal požrtvovalno, v zadovoljnost naroda in javne uprave, tudi službo šolskega nadzornika v dveh jako težavnih političkih okrajih, Volovskem in Koperskem, ter so se za njega dobe osnovala mnoge jako potrebne narodne šole in je bil nadzornik Spinčić izredno priljubljen pri učiteljih teh dveh okrajev brez razlike narodnosti, kajti bil je strog, a tudi pravičen do skrajnosti;

Oziraje se na to, da v tej dobi po šolah, podrejenih Spinčićevemu nadzorstvu, ni bilo mesta kakoršnim-si-bodi kartam, na kojih bi bila Istra označena kot del bližnjega zapadnega kraljestva;

Oziraje se na to, da so njegove sposobnosti tolike, in znanje njegovo toli obsežno, da so mu predpostavljene oblasti često poverjale recenzijo šolskih knjig, predsedništvo pri izpitih itd., a blagopokojni prestolonaslednik Rudolf ga je počastil,

izbravši ga pisateljem o narodu hrvatskem in slovenskem Istre v delu „Oesterreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild“;

Oziraje se na to, da je preiskovalni sodnik, ne znajo po čegavem nalogu ali denuncijaciji, na licu mesta poizvedoval o korakih in delovanju profesorja Spinčića za časa poslednjih dopolnilnih državnozbornih volitev v okraju Poreškem, a ni mogel najti ni najmanjšega kažnjivega čina, ker je delovanje omenjenega državljanca merilo le na to, da pouči narod o pravicah ter da mu gre na roko proti krivicam in terorizmu onih, kojim je dolžnost čuvati zakon;

Oziraje se na to, da profesor Spinčić v oni dobi faktično ni vršil učiteljske službe, ker mu to kot državnemu poslancu naravnost zabranjujejo dotične naredbe ministerstva za nauk in bogočastje, ker ni storil ničesar, kar bi bilo nemoralno ali protizakonito, se torej ni mogel zagrešiti proti dolžnostim svojega stališa s tem, da je v mejah zakona vršil svoje državljanske dolžnosti in pravice, glede na katere stoji pod obrambo zakona (§. 13 temeljnega državnega zakona z dne 21. decembra 1867. št. 142. Drž. Z.);

Oziraje se na to, da Vjekoslav Spinčić, pripadnik te pokrajine, rodoljub, sin hrvatskega naroda, iskreno udan tradicijam in pravu slavne dinastije Habsburške, in mimo tega učitelj zgodovine, videč vse to, kar se že predolgo dogaja po Istri proti narodu hrvatskemu in slovenskemu, in poznajoč namere, omenjene v uvodu temu razmotrivanju, ni smel in ni mogel nikjer v javnosti govoriti drugače, nego-li je govoril povodom razstave v Zagrebu, ako je hotel ostati človek s prepričanjem in značajem;

Oziraje se na to, da uvedenje te disciplinarne preiskave ni moglo imeti druge svrhe, kakor to, da pokrije hudo zlorabo uradne oblasti pojedinih javnih služabnikov povodom poslednjih dopolnilnih volitev za državni zbor, ter da opraviči — kar pa po naši sodbi, ni mogoče opravičiti — namreč postopanje njegove prevzišenosti gospoda namestnika za Primorje o tej priliki, ko se je tako visok dostojanstvenik očitno postavil na stran jedne političke stranke proti drugi ali vsaj v prilog osebe kandidata italijanske stranke proti kandidatu naroda;

Oziraje se na to, da je Spinčić ljubljenec naroda, njega dobronik, njega zvezda-vođnica, ter da na njem ni niti sence nezvestobe do države in prestola, radi česar mu podpisani izrekajo neomenjeno zaupanje, kakor mu je izjavil ves narod, v kolikor mu to ne zabrani kruta sil; oziraje se na vse to usojajo si podpisani uprašati:

Meni-li visoko c. k. vlada, da je bil moder in umesten korak gospoda namestnika za Primorje, ko je kot predsednik deželnega šolskega sveta za Gorico-Gradiško ukazal uvesti disciplinarno preiskavo proti profesorju Vjekoslavju Spinčiću in s tem dal novi povod ogorčenju naroda hrvatskega in slovenskega po Istri, že tako in tako ogorčenega do skrajnosti.

Poreč, 6. aprila 1892.

Dr. Laginja, Jenko, Mandić, Flego, dr. Volarić, dr. Dukić, D. Sersić, dr. Štanger.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Zbok velikonočnih praznikov nam ni beležiti nikakih posebnih dogodkov v notranji politiki. Velikonočna razmotrivanja nemško-liberalnih listov slone zgol na ponesrečeni češko-nemški spravi. Konkluzije, koje izvajajo ti listi iz tega dogodka, proizročenege po žilavosti in politički zdro-

sti naroda češkega, odnosno, pretenja proti Slovanom, češkemu plemstvu in — vladi, nas ne plašijo: umevna so pri ljudeh, ki so bili vajeni, kupičiti krivico na krivico proti drugim. Najbolj pesemistično piše glavno glasilo nemških liberalcev „N. F. P.“ Začetkom osmega desetletja — pravi ta list — se je liberalizem razvijal čudovito lepo, tako, da se je bilo nadejati, da kmalu doseže svoj smoter; a nenadoma nastala je pri nas reakcija, koja je zakrivil — dujto in strmitel — knez Bismarck s tem, da je jel paktirati s konservativnimi skupinama v državnem zboru nemškem. Plemstvo jelo se je družiti s proletarijatom pod krinko socijalnih reform, da bi le dušilo srednji stan, ki je bil vedno trdna zaslomba liberalizmu. Kakor vedno, so tudi v tem slučaju dogodki v Nemčiji uplivali na razvoj dogodkov v Avstriji — in tako se je jelo mračiti tudi pri nas. — Tako nekako jadikuje „N. F. P.“ Mi pa menimo, da je liberalizem jel propadati zgol zato, ker so ga v svoje umazane namene zlorabili ljudje, ki v pravem pomenu besede nikdar niso bili liberalci, ampak nasilniki. Gospoda nemška naj le trkajo ob svoja grešna prsa. — „Politik“ pa piše zadovoljstvom, da je izginil temen oblak — „sprava“ —, ki je skozi dve leti vznemirjal ves narod češki, valed česar je poslednji prebil letošnje velikonočne praznike v relativnem miru.

„Linzer Volksblatt“ objavlja poziv k udeležbi tretjega splošnega katoliškega shoda, ki bode v Lincu. Naloga temu shodu naj bi bila, dovrševati gradnjo države na krščanski podlagi. Na tem shodu naj se razvije stara zastava cerkvene svobode. Shod se ima vršiti v prvi polovici meseca avgusta.

Vnanje države.

Državni svet ruski sklenil je posebno postavu proti izdajstvu državnih tajnosti. Ta postavu določa nastopno: Kdor kaki drugi državi izda listine ali vesti, ki bi morale ostati tajne v interesu države, zapade kazni, da se ga pošlje v najoddaljenije kraje Sibirije; pri uradnikih poostri se ta kazen z večletnim posilnim delom. Za nedovoljene načrte in narise trdnjav zadene dotičnika kazen 8 do 16 mesecev zapora, ako je pa dotičnik nameroval izdati te načrte kaki tuji državi, zadene ga dosmrtno izgnanstvo v najoddaljenije gubernije. Ista kazen zadene onega, ki se na zvijačen način ukrade v tvrdnjave. Nemarne uradnike zadene kazen večletnega zapora.

V poslednjem času trosili so razni listi vest, da pride ruski car na poset v Berlin. „Norddeutsche Allg. Zeitg.“ zatrjuje pa, da v Berlinu do sedaj ni znana nikaka činjenica, po koji bi se dalo sklepati, da pride visoki gost v Berlin. — Mi menimo, da je tudi v tem slučaju želja porodila misel.

Kriza v Italiji utegne se kmalu rešiti. Najnovejše vesti javljajo, da je novi kabinet že sestavljen in sicer nastopno: Rudini predsedništvo in vnanje zadeve, Nicotera notranje zadeve, Luzzatti državni zaklad, Cadolini finance, Branca javna dela, Ricotti vojno, Saint-Bon mornarico, Genala pouk i Chimiri pravosodje.

Trgovinska pogodba mej Italiji in Švicu podpisala se je dne 19. aprila t. l. Nova pogodba stopi v veljavo z dnem 1. julija.

Italijanski kralj in kraljica prideta baje dne 9. junija v Berlin.

Različne vesti.

Konfiskacija. Prvo izdanje denašnje številke zaplenilo je c. k. državno pravdnštvo radi uvodnega članka.

Predsednikom višjega dež. sodišča tržaškega je imenovalo Njegovo Veličanstvo ministerijalnega svetnika v pravosodnem ministerstvu, **Edmunda Antona Pecka**

Imenovanje. Finančno ravnateljstvo primorsko imenovalo je praktikanja Antona Furlanija davkarskim adjunktom.

Shod volilcev. Državni poslanec, g. Vjekoslav Spinčić, sklicuje svoje volilce na shod, kateri bo v nedeljo, dne 24. t. m. ob 3½. uri popoldne v prostorih društva „Zora“ v Opatiji, ob kateri priliki bo poročal o svojem delovanju v državnem in deželnem zboru.

„Triester Zeitg.“ si razbija glavo svojo, da bi opravičila postopanje naučnega ministra proti g. Vjekoslavu Spinčiću. Mi seveda ne moremo odgovarjati poluurnemu listu iz lahko umljivih razlogov; ker pa „Triester Zeitg.“ noče g. Spinčiću kot državnemu poslancu pripoznati imunitete, opozarjamo jo na interpelacijo g. dra. Gregorčiča v deželnem zboru goriškem. V tej interpelaciji se lahko pouči ob tem vprašanju, ako se sploh hoče dati poučiti — na demur pa dvomimo pri ljudeh, ki potujejo z „gebundene Marschroute“.

Radi zadeve Spinčićeve prinesel je „L' Indipendente“ daljši dopis z Dunaja, v kojem izraža svojo nevoljo osobito radi tega, ker se tudi drugi Slovani zanimajo za košljivo zadevo to. Vender bi se potrpelo to glasilo primorskih neustrpnih, da so samo deželni zbori v Ljubljani, Poreču in v Gorici spregovorili svojo — o tej aferi, ali da pride zadeva „dell' ex maestro delle scuole femminili di Gorizia“ tudi v državni zbor, to pa peče gospódo okolo „Indipendenteja“? Čudne pojme imajo ta gospóda o doslednosti: V svojem taboru zagovarjajo skrajni radikalizem — pri družih ga obsojajo; sami so nestrpni in bojeviti do najkrajnejših mej, dasi nimajo v to nikakega vzroka — a vender zmerjajo Mladočeha z naslovom „turbolenti giovanni cecchi, fratelli del panslavismo“. No, težnjam in nameram Mladočehov se ni treba plašiti pred belim dnevom: zato pa Čehi nosijo po konci svojo glavo v sladki zavesti, da se njihove tendencije nikakor ne križajo se življenskim pogoji naše države in presvetle monarhije Habsburške, kajti kar oni zahtevajo, je izvedljivo v okviru avstrijske države. Velja to mari tudi gledè na one težnje, ki se v mestu našem često pojavljajo v pokanju petard in zavratnem širjenju tiskovin izdajalske in presvetle našo hišo vladarsko sramoteče vsebine? Zato pa molčite gospóda in pustite prag naše hiše pri miru. Da bi vi pometal pred svojimi pragom, niti ne zahtevamo od vas, ker pred tem pragom ne bo nikdar več čiste in ostanejo vsi napor, mereči na prepotrebno purifikacijo, izvestno brez vapeha. Svetovali pa bi drugi gospódi, drsajoči se po parketu ministerskih palač — dunajskih, da dajo radikalno prebrskati političko nesnago, nakupičeno po široki cesti našega javnega življenja: po teh kupih najdejo izvestno obilo povsem zanesljivih podatkov za opis zgodovine političkih in narodnih bojev naših ter v označenje onih srditežev, ki nas preganjajo se strupeno jezo svojo. Človek ne ve, ali bi se jezil, ali smejal, videč, da se ljudje, ponašajoči se z množico telegramov — ne z Dunaja — ampak iz Rima, drznejo sumničiti druge, kar se dostajo lojalnosti in zvestobe do lastnega vladarja. Dokler bodo ljudje take političke kvalitete zasramovali gospóda Spinčića se zlobnim jezikom svojim, ni se mu bati za svoje pošteno ime: jasnim čelom in ponosnim očesom stopi lahko v vsako pošteno avstrijsko družbo.

Iz Gorice smo prejeli iz popolnoma verodostojnega vira naslednje zanimivo poročilo: „Odgovor v „Eco del Litorale“ proti Volaričevi interpelaciji je bil spisan v Poreču — in sicer v škofovski palači — in sicer z vednostjo in sodelovanjem Odgovor je izšel v posebni prilogi. Ker pa ima „Eco“ toliko primanjkljajo, da se potaplja v njem, nikar ne mislite, da je ona prilogo plačala, marveč plačilo je do-

šlo iz Poreča. Škofovska pisarnica je vrhu tega naročila še posebej 100 iztisov one priloge, katere je tudi dobila in plačala.

Na Goriškem ženskem učiteljskem je bil odpuščen prof. Spinčić — ker je agitoval; na istem zavodu bo kot profesor imenovan znani katehet Casteliz prav za to, ker je — agitoval za vladnega kandidata.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabral F. Z. med mladenči „Delalskega podpornega društva“ v gostilni „Croce di Malta“ 1 gld. 20 kr., dalje kot ostanek iz gostilne „Pri Piščancih“ 70 kr. — Pri „Mičelu“ na Opčinah so nabrali na Veliki ponedeljek, veselje se obiska rojaka-domačina, 1 gld. 60 kr.

Slovanska čitalnica v Trstu poziva vse čestite druženike na glavni zbor, kateri bo v soboto dne 30. aprila t. l. ob 8. uri zvečer. Dnevni red: 1. Govor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo o društvem delovanju minolega leta. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo pregledovalnega odseka društvenih računov. 5. Posamični predlogi in interpelacije. 6. Volitev predsednika in odbora. 7. Volitev treh pregledovalcev računov.

Pri sv. Mariji Magdaleni Spodnji namerujemo osnovati pevsko društvo. V to potrebni osnovni shod bo dne 24. t. m. ob 3. uri popoldne v hiši posestnika Janeza Vouka. Vspored posvetovanju je nastopni: a) Čitanje pravil; b) posamični predlogi; c) volitev začasnega odbora. Vabim torej vse one, ki imajo veselje do lepega petja in tudi druge, ki se sploh zanimajo za narodno gibanje po okolici, da se v obilnem številu udeležijo tega shoda. Anton Miklavc.

Pristavek uredništva. Glas ta, došel iz kraja naše okolice, najbolj zane-marjenega v narodnem pogledu, razveselil nas je v resnici. Gg. snovatelji naj se ne plašijo težav in nasprotstev, ki jih čakajo izvestne, ampak vztrajajo naj, da tudi selo sv. Marije Magdalene vstopi v pevsko kolo vse druge okolice. Vztrajnosti in trudoljubivosti čaka venci zmag.

Z Opčin se nam piše: Vzlic temu, da smo imeli oba praznika neugodno dopoldansko vreme, došlo je k nam vender mnogo gostov tržaških, ki so se prišli navžit božjega čistega zraka kraškega; ob enem so si želeli, naj bi bil dan 1. majnika t. l. dan radosti, veselja in bratske sloge, katerega dne priredi „Pevsko in bralno društvo na Opčinah“ veselico, za kojoj se delajo že sedaj velike priprave. Prihite torej dne 1. majnika k nam po geslu pesnika:

Podaj mi ljubca zdaj rokó,
Pod mlo idiva nebó,
Kjer njiva zopet zelení,
Nad njo škrjanec žvergolfí.

Železniške zadeve. V svoji seji dne 9. t. m. vprejel je deželni zbor tržaški nastopno resolucijo: 1. Najprvo naj se popolni železniško omrežje avstrijsko z gradnjo železnice Divača-Razdrto-Loka, da se na ta način zveže Trst z isterskim omrežjem, odnosno, da se napravi nezavisna zveza z Rudolfovo železnico. 2. Potem naj se podaljša Rudolfova železnica na sever čez Lubelj (Karavanke) na zapad pa čez Ture; pri tem pa se prepušča vladi in kompetentnim činiteljem, da deločijo, kateri teh dveh železnic — ki sti v tesni zvezi s pogoji trgovinske ekzistencije tega mesta, kakor tudi z interesi države — je dati prednost. 3. Slednjič naj se zgradi direktna in nezavisna železnica preko Červinjana do italijanske meje, v ta namen, da se zagotovi možnost mejnarodnega prometa mesta Tržaškega z Italijo in na zvonaj preko te dežele, s tem, da se sekundarna črta onkraj meje premeni v glavno železnico ter da se uvede na tej in oni strani jednoten in nepretržen promet; 4. Deželnemu odboru se nalaga, vladi predložiti to resolucijo z dotičnim utemeljenjem ter tudi ebema zbornicama državnega zbora predložiti analogno peticijo.

Isterska posojilnica v Pulji. Velikim veseljem čitali smo poročilo o delovanju te vrlo koristne zadruge v prvih štirih mesecih njenega obstanka, to je, od 1. septembra do 31. decembra 1891. Da govorimo resnico, bali smo se s početka, da se to zramenito podjetje ne bo moglo razviti ter dosežati svoje svrhe, to je: priteči na pomoč pojedinim posestnikom po Istri, kadar jih hočejo iz tega ali onega razloga pregnati besni njihovi upniki. Hvala Bogu, naš strah je minil. Naši rodoljubje so dokazali, da se tudi v gospodarskih zadevah lahko merimo s protivniki. Poročilo govori: Isterska posojilnica je imela svoj osnovni shod v Pulji dne 12. julija 1891. Vknjižena je bila v zadržni register c. k. okrožnega sodišča v Rovinju z odlokom dne 25. julija 1891. št. 2262-467, a počela je svoje delovanje dne 1. septembra 1891. Koncem leta je imela 176 zadržnikov, koji zastopajo 217 zadržnih deležev in so v ta namen vplačali 2170 gold., a jamčijo še za družih 19.530 gold., kajti po pravilih daje društvu vsak zadržni del povrh gotovega uplačila od 10 gld. — še devetkrat toliko garancije; mimo tega je uplačanih še 175 gld. družih deležev, in to od takih, ki so se prijavili v društvo, á do 31. decembra 1891. niso bili še vsprejeti kot člani. Do konca leta imelo je starešinstvo 18 sej, v kojih je vsprejemalo članove, dovoljevalo posojila ter se bavilo z družimi društvenimi posli. Društvo je prejelo 56 hranilnih ulog od 27 uložnikov, ter so znašale hranilne vloge koncem leta 7378 gld. 90 kr. Posojil je dalo 47 zadržnikom v skupnem znesku 8914 gld. 26½ kr.; vrnilo je 16 zadržnikov 659 gld. 75 kr. Posojila so se dajala: v sodni okraj Puljski v znesku 4864 gld., Vodnjanski 3054 Rovinjski 335, Poreški 250 in Motovunski 411 gld. 26½ kr.

Iz pojedinih obračunov je razvidno, da je imela posojilnica v prvih štirih mesecih svojega obstanka 15.420 gld. 19 kr. dohodkov ter 12.375 gld. 12½ kr. stroškov, po takem vsega denarnega prometa 27.795 gold. 31½ kr., a koncem leta bilo je v blagajni gotovine 3045 gld. 06½ kr. V hranilnico „Posojilnica“ vložile so razne stranke v tej dobi 10.682 gld. 31 kr., vzdignile pa 3320 gld. 06 kr., tako, da je pri hranilnih ulogah ostajalo 7362 gld. 25 kr., kojemu znesku je prišteti 16 gld. 65 kr. kapitalizovanih obresti. Uloge znašajo torej ukupno — kakor gori povedano — 7378 gld. 90 kr. To kaže, da je imel narod koj s prvega začetka veliko zaupanje v „Istersko posojilnico“. Naša dolžnost je torej, priporočati topla ta zavod vsem rodoljubom našim, da pristopajo kot člani in s tem še povišajo garancijo zadruge — ali pa da uložijo pri tej zadruzi svoje novce, ki jih v trenutku ne rabijo; kajti vzdignejo jih lahko zopet, kadar-koli hočejo.

Iz Ajdovščine se nam piše: Sežancem vsa hvala, da so obesili na javnem mestu — v kavarni — pušico za nabiranje darov prekristni družbi sv. Cirila in Metoda. Menite pa, da Ajdovcem ne bi bilo v čast, ako bi posnemali vrle Sežance? Ko sem nekoč nabral malo svotico v korist omenjeni družbi in je bilo to oznanjeno v „Edinosti“, rekel mi je prijatelj očita-jočim glasom: „Čital sem, da ste nabrali malo svotico za družbo sv. Cirila in Metoda. Menite, da jaz nimam par krajcarjev za to družbo našo?“ Vidite, kako koristna bi bila pušica na kakem javnem mestu: potem ne bi se mogel nikdo izgovarjati, da ga ni bilo poleg, ko se je nabiralo.

Razmere naše so še vedno dokaj zmedene, a vender kažejo znamenja, da se je jelo malo čistiti, odkar je odšel nekdo in je prišel mej nas novi naš okraj, ni sodnik. Tudi našem okrajnemu zdravniku vso čast. Ta gospod je rodod Poljak a žujim ni smeti govoriti nemški, ako umeš slovenski. Tudi z bolniki postopa uljudno in skrbno, tako, da ga že marsikdo blagoslovlja.

Iz Zgonika se nam piše: Te dni pri-godila se je pri nas velika nesreča. Tu-

kajšnje cerkveno predstojništvo poslalo je sina našega cerkvnika, Ignacija Živica, kupit smodnika za cerkvene velikonočne obrede. Živic, dospel se smodnikom v Zgonik, pa ni nesel te nevarne tvarine na svoje mesto, ampak na svoj dom. Pri tem pa je postopal toli neprevidno, da se mu je smodnik kar naenkrat vžgal ter ga tako osmodil, da se je nesrečnež zgrudil na tla ves opečen, tako, da ni bilo druge pomoči, nego prenesti ga v tržaško bolnico. Mladenci, pazite na svoje cigarete, da vas ne spravijo ob življenje! Ob tej priliki si ne moremo kaj, da ne bi grajali onih mladeničev, ki celo mej sv. mašo pohajajo okoli cerkve se cigareto v ustih. To ni prav!

Nova tovarna. Tvrška Hoerner & Honsel prosi za dovoljenje, da sme ob morju pod Skednjem zgraditi tovarno vegetabilnega olja. Mestni magistrat pozivlja vse interesente, da do 6. maja uložijo svoje morebitne ugovore, odnosno, da se udeležijo oglada na licu mesta, ki bo dne 7. maja.

Prošnja do slavne poštne direkcije. Iz Poddrage pri Vipavi prihajajo nam pri-tožbe, da listi „Edinosti“, namerjeni temu selu, dosledno romajo na pošto v Vipavo — dasi naslov jasno pove: p. Št. Vid nad Vipavo — in se tako zakasne za jeden celi dan. Sl. poštno direkcijo prosimo torej, da odpravi ta nedostatek.

Zdraviško društvo. Nocoj ob 7½. uri predava v veliki borzni dvorani gosp. dr. A. Costantini o „higijeni dihanja“.

V dunajskih novinah je bilo čitati, da je tamošnje poštno ravnateljstvo izročilo deželnemu sodišču poštnege oficijala Mascheka, ker si je prisvajal pisma v ta namen, da se je koristil z markami. Toda v listih ni bilo čitati polnega imena tega junaka, kajti pisal se je — kakor smo se prepričali iz poštnege statusa — Maschek Freiherr von Maasberg. Toliko v pojasnilo, da ne bi letel sum na kako drugo osebo aličnega imena.

Upravništvo našega lista potrebuje nekoliko izvodov 27. številke „Edinosti.“ Zbok česar se obračamo do čestitih naročnikov „Edinosti“, da bi nam blagoizvolili doposlali emenjeno številko, seveda proti primerni odškodnini.

Poziv!

Ker se imajo koncem tega meseca vršiti volitve v novi odbor „Slovsanske Čitalnice v Trstu“, si dovoljujeta podpisana uljudno povabiti p. n. članove na dogovor 23. aprila po predavanju g. Mandiča v prostorih omenjenega društva.

Dr. K. Glaser. L. Furlani.

Poziv!

V nedeljo dne 24. t. m. ob 6. uri zvečer je v prostorih „Del. podp. društva“ volilni shod, da se določijo kandidati za prihodnji odbor tega društva.

V Trstu 19. aprila 1892.

Ivan Hvastja,
načelnik nadzornikov.

Domači oglasi.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Gostilna „Alla Croce di Malta“

Via Valdirivo št. 19 (poleg Piazza della Zonta) priporoča se najtopleje tržaškim Slovincem in na deželi. Toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Za obilni obisk prosi gostilničar Covacich.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštno tiskarice. Cl.

Gostilna „Štoka“, staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Cl.

Andrej Kalan, ševljarski mojster, priporoča se najtopleje slovenskemu občinstvu. — Najelegantnejše ter solidno delo in točna postrežba. Cl.

Ivan Prelog priporoča svoji trgovini v Via del Bosco št. 2 (uhod na trgu stare mitnice, Piazza Barriera vecchia) in v ulici Molin a vento št. 3. Prodaja različno mešano blago, moko, kavo, riž in razne vrste domače in vnanje pridelke. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sorgente (blizu tehtnice Rosada) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenočišča neverjetno v ceno. Cl.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1, trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Tiskarna „Dolenc“ (narodni zavod v Trstu), Piazza della Caserma št. 2, izvršuje vsakovrstna tiskarska dela po ugodnih cenah. Imamo na prodaj knjigo „Kmetijsko berilo“ za nadaljevalne tečaje in gospodarjem v pouk. Mehko vezana stane 45 kr., trdo vezana 65 s poštnino vred. Cl.

Anton Lampe, naslednik Jakob Hočvarja, Via Barriera vecchia št. 17 pekovski mojster, priporoča kruh vseh vrst, moko, riž, sočivje, fino moravsko maslo itd. Cl.

Ivan Umek, čevljarški mojster, Via Romagna št. 6, priporoča se slavnomu občinstvu v vsa v njega stroko s, adajoča dela. — Solidno delo, — hitra postrežba — nizke cene. 60-26

Anton Vrabec, trgovina z steklevino, lončenino in lesenino itd. v ulici Via Canale (prva prodajalnica poleg „Ponte rosso“) se priporoča tržaškim in vnanjim Slovincem. Cl.

U. Mrevlja, Via Belvedere št. 19, priporoča slav. občinstvu vsake vrste moko, otrobov, turšice, ovasa in raznega kruha po najnižjih cenah. Cl.

Ivan Kanobel, nasproti velike vojašnice, priporoča svojo zalogo z mnogovrstnim jedilnim in drugim blagom; razpošilja tudi na debelo v množinah od 5 kil. naprej po najnižji ceni.

Franjo Delak Piazzetta Cordarioli št. 3 blizu novega trga, prodaja izvrstne jestvine: kavo, sladkor, riž, olje, čokolado, kakao — po najnižjih cenah.

Karol Colja, žganjarija in tobakarna v ulici Via Arcata, nasproti hiše Cacia. Prodaja domač kranjsk brinovce po 1 gl. 80 kr. boteljko, dalmatinsko tropinjsko žganje po 1 gl. 10 kr. liter. Cl.

Anton Krajcer, Piazza Barriera vecchia št. 19, pekarija in trgovina z različnimi jestvinami: moko, rižem, oljem, kavo itd. Priporoča se najudaneje slavnomu občinstvu. Cl.

Anton Ščuka Via Barriera vecchia št. 19 III. nadstropje, izdeluje moške obleke po najnovejšem kroju. V njega delavnici vsprejemajo se tudi naročila na raznovrstno moško in žensko perilo, koje se izdeluje lično in po najugodnejših cenah. Cl.

Blažina Tone, lastnik krčme k „Ruskim Toplicam“, Via Giulia št. 8, uljudno prosi za mnogobrojni obisk svoje krčme, kjer se pije izvrsten isterski teran, in se še boljše skrbi za želodec. 8-25

„Osteria al Cervo“ Via Commerciala št. 1 tik kavarne „Fabris“ priporoča dobra vina in izvrstno kuhinjo. — Za delalski stan hrana opoludne in zvečer neverjetno v ceno. Cl.

Vekoslav Moder, pekovski mojster „Piazza Caserma“, se priporoča slav. občinstvu. — Prodaja vseh vrst kruha, slašic, čokolade, vseh vrst moko itd. po najnižjih cenah. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Caserma“, glavni shajališči tržaških Slovincov vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Anton Jerič, Via Farneto št. 18, I. nadstropje — izdeluje moške obleke po najnovejšem kroju, izdeluje tudi obleke za c. kr. uradnike. — Postrežba točna in hitra. 7-12

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno opresno mleko po 12 kr. liter neposredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana. Na zahtevanje posneto mleko po 4 kr. liter, toda le v množini najmanje 25 litrov. Isti je odprti tudi podružnico v ulici S. Sebastiano blizu solnega trga. Cl.

Nič več kašlja!

Balzamski petoraljski prah ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar, Dobiva se v odlikovani lekarni

PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg katlja velja 30 novč. 28-100

Gostilna Piano v Križu pri Trstu priporoča se sl. občinstvu zagotavljaajo dobro postrežbo z izvrstnimi vini in okusno kuhinjo.

Črno vino po 36 kr. liter.
Belo „ „ 32 „ „ 1-12

Škropilnice proti peronospori zistem Candeo, in drugih zistemov imamo zmiraj v zalogi. Ker pa kaže, da letos se jih bo mnogo potrebovalo, prosimo uljudno gospode posestnike, naj blagovolijo se z naročili hitro oglasiti, da zamoremo o pravem času druge preskrbeti in vsem kupovalcem postrežiti.

Imamo tudi izvrstne žvepljalke, trdne in lahke, katere le fini prah trosijo, ki se ves oprime perja, če tudi se naložijo s žveplom v krepah.

Cene so jim ostale tiste poprejšnjih let, akopram so ene in druge mnogo zboljšane, t. j.

Candeojove škropilnice z vso pripravo 10 gold., žvepljalke 5 gold.

Priporočamo se tudi za vsakovrstne druge stroje, in za vse kar knjim tiče.

Živic in družb. 4-
v Trstu, ulica Zonta 5.

skropilnica Vermorel

skropilnica Vermorel

1892.

VINOGRADCI!

Varujte vaše trte pred „PERONOSPORA“ o pravem času s priznanim sredstvom za sikanje pri visokih in nizkih trtah. Posoda je vsa iz rudečega bakra. Delo je točno izvršeno. Jako koristno o rabi tekočine. Ne utruji delavca. Rabi se lahko več let brez da se pokvari.

Bolje so od vseh drugih. kar jim je priznано ne samo z hiljadami svedo-čeb ampak tudi 350 in več prvih nagrad pri raznih natecanjih. Iznajditelj gosp. Viktor Vermorel Villafranche na Francoskem je bil odlikovan z kolajno in najvišjem priznanjem. **Varovatisse je ponarejenja.** — Edini zastopnik za Avstro-Ogersko:

Henrik Pegan v Trstu, VIA SANITA št. 17.

Cena prosto carine gl. 22.— Brezplačni zamot. Franko na postajah in na brod v Trstu. 20-4

PLAČA SE NAPRED.

CARLO PIRELLI

mejnarodni agent in speditér

Trst, Via Arsenal št. 2. 22-32

Oddaje listke za železnice in parobrode mornarjem in delalcem po nizkih cenah in na vse kraje

Griena bol kašalj, hreputavica, promuklost, nazeh, zadavica, rora, zapala ustihj itd.

mogu se u kratko vrieme izliečiti rabljenjem

NADARENH 1-8

Prendinijevih sladkišah (PASTIGLIE PRENDINI)

što jih gotovi Prendini, lučbar i ljekarnar u Trstu

Veoma pomažu učiteljem, propovjednikom itd Prebdjenih kašljnih noćih, navadne jutranje hreputavice i grienih zapalah nestaje kao za čudo nzmanjem ovih sladkišah.

Opazka. Valja se paziti od varalica, koji je ponačinaju. Zato treba uvijek zahtjevati Prendinijeve sladkiše (Pastiglie Prendini) te gledati, da bude na omotu kutijice (škatule) moj podpis. Svaki komad tih sladkišah ima natisnuto na jednoj Strani „Pastiglie“, na drugoj „Prendini“.

Ciena 30 nč. kutijica zajedno sa nupatkom.

Prodaju se u Prendinijevoj ljekarni u Trstu (Farmarcia Prendini in Trieste) i u glavnijih ljekarnah svieta. 28-52

Kra-ne uzorke šalje se zasebnikom badeva. Knjige za krojače nefrankovane.

Tvari za odjela.

Peruvien i dosking za visoko svećenstvo; propisane tvari za c. kr. činovničke uniforme, to za veterane, vatrogasce, sokolaše, livrè; sukno za biljard i igrače stolove, loden i nepromočne lovačke kapute, tvari koje se pere, plaid za putnike od 4-14 for. itd. Tko želi kupiti jeftine, poštene, trajne, čisto vnnene suknene tvari nipošto jeftine cunje, što ih posuđ nudjaju, te jedva podnose krojačke troškove, neka se obrati na

Iv. Stikarofsky-a u Brnu.

Veliko skladište sukna u Austro-Ugarskej.

U mojem stalnom skladištu u vriednosti od 1/2 milijuna for. a. v. te u mojoj svjetskoj poslovnici jest pojmljivo, da preostane mnogo odrezaka; svaki razumno misleći čovjek mora sam uviditi, da se od tako malenih ostataka i odrezaka nemože poslati uzorke jer nebi u kratko blaga preostalo. Ponudjaju li pojedine tvrdke odrezke te razošljaju li uzorke, tada su ovi od čitavih komada, nipošto od odrezaka.

O d r e z a c i, koji se nedopadaju, zamjenjuju se ili se povrat i nova c. Kod naručbe treba navesti boju, dužinu i cieniu.

Pošiljke jedino uz poštarsko pouzetje, 24-6 preko 10 for. franko. 14-24

Dopisuje u njemačkom, mađarskom, češkom, poljskom, talijanskom i franczskom jeziku.

TRZASKA HRANILNICA

Sprejemlje denarne vloge v bankoveli od 50 noč. do vsacega zneska vsak dan v tednu razun praznikov, in to od 9-12 ure opoludne. Ob nedeljah pa od 10-12 ure dop. Obresti na knjižice. 3%

Plačnje vsak dan od 9-12 ure opoludne. Zneske do 100 gl. precej, zneske preko 100 do 1000 gl. mora se odpovedati 3 dni, zneske preko 1000 gl. pa 5 dnij prej.

Ekomptuje monjice domicillirane na tržaškem trgu po 4%

Posojuje na državne papirje avstro-ogreke do 1000 gl. po 5%

višje zneske od 1000 do 5000 gl. v večje svote po 4 1/2%

Daje denar proti vknjiženju na posestva v Trstu. Obresti po dogovoru. 8-24

TRST, 9. januarja 1892.

DROGERIJA na debelo in drobno

G. B. ANGELI TRST

14-2

Corso, Piazza della Legna št., 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije, z Angloškega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode.

MINERALNE VODE iz najbolj znanih vrelcev kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt.

ŠOLA 5-12

za popolno izvežbanje v krojnem risanji, prikrojevanji ter šivanji oblek in perila po dunajskem načinu:

Piazza nuova št. 2 I., III.

FILIJALKA c. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni odkaz 2 1/2%	30-dnevni odkaz 2%
8- " " 3%	3-mesečni " 2 1/2%
30- " " 3 1/2%	6- " " 2 1/2%

Vrednostim papirjem, glasečim na napoleone, kateri se nahajajo v okrogu pripozna se novo borestna tarifa na temelju odpovedi od 15. januarja, 19. januarja in 10. februarja.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2 1/2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bieltiz, Gablonz, Gradeo, Hermanstadt, Inomost, Celovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, — brez troškova.

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov 24-7 pri odbitku 1/100 provizije.

Predujmi.

Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogdbi.

Na vrednostni obresti po pogodbli.

Uložki v pohrano.

Šprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbli.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske in italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Trst, 11. januarja 1892. 8-24

AVGUST BRUNNER TRST

Via Conti številka 6 a.

Tovarna strojev in železolivnica	Die Maschinen-Fabrik und Eisenglosserei von August Brunner
Augusta Brunner-ja prevzame vsa sem spadajoča dela kakor: STROJE, PREŠE, SE-SALKE, ŽELEZNA OMREŽJA, STOLPE, CEVI, vožja in manja POPRAVLJANJA.	ubernimmt alle einschlägigen Arbeiten als: MASCHINEN, PRESSEN, PUMPEN, GITTER, SAULEN, R. HREN, grössere und kleinere REPARATUREN.
Telefon št. 291.	8-24

Riunione Adriatica di Sicurtà 24-8 v Trstu.

Zavaruje proti požarom, provozu po suhem rekah in na morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1890.

Gravnica društva	gl. 4,000,000.—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	10,754,806 91
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1,612,910 22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	33,594 10
Rezerva zavarovanja proti toči	200 000.—
Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (A)	163,786 21
Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (B)	137,573 85
Rezerva specijalnih dobičkov zavarovanja na življenje	250,000.—
Občna rezerva dobičkov	1,127,605 98

Urad ravnateljstva: Via Valdirivo, br. 3 (v lastnoj hiši)

Vinski ekstrakt.

Za trenutno napravo izvrstnega zdravoga vina, kojega ni moči razločiti od pravega naravnoga, priporočam to že skušano specialiteto.

Cena 2 kil. (ki zadostujeta za 100 litrov vina) 5 gl. 50 kr. Receipt priloži se gratis. Jamčim najbolji vspeh in zdrav izdelek.

Spirita prihrani,

kdor uporablja mojo nenadkriljivo esenco za ojačevanje žganih pijač; ta esenca podeli pijačem prijeten, rezek okus in se dobiva le pri meni.

Cena 3 gold. 50 kr. za kilo (za 600-1000 litrov) vteveni pouk o uporabljanju.

Razun teh specialitet ponujam vsakovrstne esence za izdelovanje ruma, konjaka, finih likërov itd najbolje in nenadkriljivo kakovosti. Receipt prilagaja se gratis. Cenik franko.

Karl Filip Pollak, Essenzen-Specialitäten-Fabrik in PRAG. 39-50

Iščejo se solidni zastopniki.